

oikos

ISSN 1822-5152 (spausdintas)

ISSN 2351-6461 (internetinis)

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS
LIETUVIŲ IŠEIVIJOS INSTITUTAS

LIKOS

LIETUVIŲ MIGRACIJOS IR DIASPOROS STUDIJOS

2015 Nr. 2 (20)

VERSUS AUREUS

REDAKCIJOS KOLEGIJA

Egidijus ALEKSANDRAVIČIUS vyriausiasis redaktorius

(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Dalia KUIZINIENĖ redaktoriaus pavaduotoja

(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Vida MONTVYDAITĖ

(Tautinių mažumų departamentas prie LR Vyriausybės, Lietuva)

Tomas BALKELIS

(Stanfordo universitetas, JAV)

Daiva DAPKUTĖ

(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Mykolas DRUNGA

(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Alfonsas EIDINTAS

(Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuva)

Violeta KELERTIENĖ

(Vašingtono universitetas, Sietlas, JAV)

Kaja KUMER-HAUKANÕMM

(Tartu universitetas, Estija)

Daiva Kristina KUZMICKAITĖ

(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Vėjas Gabriel LIULEVIČIUS

(Tenesio universitetas, JAV)

Saulius PIVORAS

(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Juozas SKIRIUS

(Lietuvos edukologijos universitetas, Lietuva)

Giedrius SUBAČIUS

(Ilinojaus universitetas, Čikaga, JAV)

Romas VAŠTOKAS

(Trento universitetas, Kanada)

Lietuvių išėivijos institutas

S. Daukanto g. 25, Kaunas LT-44249, Lietuva

© Vytauto Didžiojo universitetas, 2015

© Lietuvių išėivijos institutas, 2015

© „Versus aureus“ leidykla, 2015

TURINYS

CONTENTS

ŠIUOLAIKINIAI MIGRACIJOS PROCESAI TRENDS OF CONTEMPORARY MIGRATION

Karolina URBONAITĖ	Etninio tapatumo pokytis: Gervėčių krašto lietuviai. 7 Ethnic Identity Change: Lithuanians of the Gervėčiai District 17
--------------------	--

DIASPOROS ISTORIJA IR KULTŪRA HISTORY AND CULTURE OF DIASPORA

Arūnas ANTANAITIS Valdas DUMČIUS	Lietuvių išeivijos katalikiškų organizacijų parama Lietuvai 1990–1993 metais 19 Help Received from Lithuanian Catholic Diaspora Organizations during 1990–1993 36
-------------------------------------	--

Juozas SKIRIUS	BALF'o parama Lietuvai 1990–2008 metais 37 BALFAS' Assistance to Lithuania from 1990 to 2008. 54
----------------	---

Asta PETRAITYTĖ-BRIEDIENĖ	JAV Lietuvių bendruomenės informacinis biuletenis 1956–1963 metais 55 Newsletter of the Lithuanian-American Community Executive Committee (1956–1963) 67
---------------------------	---

Dalia KUIZINIENĖ	„Pasaulio lietuvių“ leidybos JAV pradžia: nuo biuletenio iki žurnalo 69 <i>Pasaulio lietuvis</i> : its Evolution from Newsletter to Journal. 79
------------------	--

Jolita GUDŽIŪNAITĖ	Lietuvos įvaizdis JAV spaudoje 1988–1991 metais 81 Image of Lithuania in the American Press 1988–1991. 106
--------------------	---

Sigita ŽEMAITYTĖ	<i>Pažadėtoji žemė</i> : Izraelis – sakrali vieta ir tautos namai. 107 <i>The Promised Land</i> : Israel, Sacred Place and Nation's Home. 116
------------------	--

Egidijus BALANDIS	Ižymybių konstravimas, jų palaikymo praktikos ir JAV lietuvių bendruomenė XX a. I pusėje: kovinio sporto herojų atvejis.117 Lithuanian-American Combat Sports heroes in the early 20 th Century138
IŠ ARCHYVŲ FROM THE ARCHIVES	
Gintarė LUKOŠEVIČIŪTĖ	Antano Vaičiulaičio XX a. 7–9 dešimtmečių dalykinė korespondencija profesoriui Broniui Vaškeliui141 Antanas Vaičiulaitis's Correspondence with Bronius Vaškelis from the 1960s to the 1980s
RECENZIJOS BOOK REVIEWS	
Vytis ČIUBRINSKAS	Kalba ir identitetas lietuvių diasporoje.....153 Language and Identity in the Lithuanian Diaspora
Andžela MARTINKEVIČ	Paroda ir pirmoji knyga apie Hamburgo menininkę Aliutę Mečys157 Aliutė Mečys: Exhibition and First Book about this Hamburg Artist
KRONIKA EVENTS	161
APIE AUTORIUS ABOUT THE AUTHORS	177
REIKALAVIMAI STRAIPSNIAMS SUBMISSION GUIDELINES	179

Apie autorius

ANTANAITIS Arūnas
Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekos-muzejaus direktorius, Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių išeivijos instituto jaunesnysis mokslo darbuotojas
El. paštas a.antanaitis@hmf.vdu.lt

BALANDIS Egidijus
Vytauto Didžiojo universiteto Istorijos katedros doktorantas
El. paštas e.balandis@hmf.vdu.lt

ČIUBRINSKAS Vytis
Vytauto Didžiojo universiteto Sociologijos katedros profesorius, Socialinės antropologijos centro vadovas
El. paštas v.ciubrinskas@smf.vdu.lt

DUMČIUS Valdas
Vytauto Didžiojo universiteto Migracijos politikos ir lietuvių diasporos istorijos programos magistras
El. paštas v.dumcius@hmf.vdu.lt

GUDŽIŪNAITĖ Jolita
Vytauto Didžiojo universiteto Migracijos politikos ir lietuvių diasporos istorijos programos magistrė
El. paštas j.gudziunaite@hmf.vdu.lt

JANAUSKAS Giedrius
Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių išeivijos instituto mokslo darbuotojas
El. paštas g.janauskas@hmf.vdu.lt

KUIZINIENĖ Dalia
Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių literatūros katedros profesorė, Lietuvių išeivijos instituto vyresnioji mokslo darbuotoja
El. paštas d.kuiziniene@hmf.vdu.lt

LUKOŠEVIČIŪTĖ Gintarė
Vytauto Didžiojo universiteto Migracijos politikos ir lietuvių diasporos istorijos programos magistrė
El. paštas g.lukoseviciute@hmf.vdu.lt

MARTINKEVIČ Andžela

Vytauto Didžiojo universiteto Menų fakulteto studentė

El. paštas andzela.martinkevic@gmail.com

PETRAITYTĖ-BRIEDIENĖ Asta

S. ir S. Lozoraičių muziejaus vedėja, Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių išeivijos instituto mokslo darbuotoja

El. paštas a.briediene@hmf.vdu.lt

SKIRIUS Juozas

Lietuvos edukologijos universiteto profesorius, Visuotinės istorijos katedros vedėjas

El. paštas juozas.skirius@leu.lt

URBONAITĖ Karolina

Vilniaus universiteto TSPMI Lyginamosios politikos programos magistrė

El. paštas karolina.urbonaite@gmail.com

ŽEMAITYTĖ Sigitą

Vytauto Didžiojo universiteto Istorijos katedros doktorantė

El. paštas s.zemaityte@hmf.vdu.lt

Reikalavimai straipsniams

Akademinis žurnalas *Oikos* (gr. kalba „namai“) yra skirtas šiuolaikinės migracijos, Lietuvos migracijos politikos, diasporos istorijos ir kultūros problemoms aptarti. Leidinyje spausdinami originalūs moksliniai ir apžvalginiai straipsniai, recenzijos, archyvinų dokumentų publikacijos.

Straipsniai skelbiami lietuvių ir anglų kalbomis.

Straipsnių apimtis – iki 1 autorinio lanko (40 000 spaudos ženklų), recenzijų – iki 0,25 autorinio lanko (10 000 spaudos ženklų). Dėl didesnės apimties publikacijų reikia iš anksto susitarti su redakcija. Tekstai redakcijai pateikiami A4 formato *Times New Roman* 12 šriftu, 1,5 eilutės intervalu.

Žurnalui *Oikos* teikiami straipsniai yra vertinami dviejų redaktorių kolegijos paskirtų recenzentų.

Leidinyje skelbiami tik anksčiau neskelbti straipsniai. Jie turi atitikti akademiniam straipsniams keliamus reikalavimus. Juose turi būti suformuluotas mokslinių tyrimų tikslas, pristatyta analizuojamos problemos tyrimų būklė, pateiktos tyrimo išvados, nurodyti šaltiniai ir literatūra. Prie lietuviškai skelbiamo mokslinio teksto turi būti pridėta santrauka anglų ir lietuvių kalbomis

(600–1000 spaudos ženklų). Prie nelietuviškai skelbiamo straipsnio būtina santrauka lietuvių kalba.

Pastabos ir nuorodos pateikiamos straipsnio pabaigoje, numeracija ištininė. (Nuorodos ir pastabos daromos per insert / endnote.) Nuorodos straipsnio pabaigoje pateikiamos pagal tokią schemą:

- **Nurodant knygą:** autoriaus pavardė, vardas, leidinio pavadinimas, leidimo vieta, leidykla, leidimo metai ir puslapis, iš kurio cituojama. Prireikus nurodomas leidinio tomas.
- **Nurodant straipsnį iš knygos:** autoriaus pavardė, vardas, straipsnio pavadinimas, knygos pavadinimas, leidimo metai, leidykla, puslapis, iš kurio cituojama.
- **Nurodant straipsnį iš periodinio leidinio:** autoriaus pavardė, vardas, straipsnio pavadinimas, periodinio leidinio pavadinimas, leidimo metai, numeris, puslapis, iš kurio cituojama.

Citatos išskiriamos dvigubomis kabutėmis nekeičiant šrifto ir neišskiriant tekste kitaip.

Lietuviškame tekste nelietuviški asmenvardžiai rašomi originalo forma. Pirmą kartą

tekste yra pateikiamas visas vardas, pavardė, toliau galima rašyti tik to paties asmens pavardę. Dažniausiai vartojami vietovardžiai, apie kuriuos žinių galima rasti prieinamose enciklopedijose, lietuvių kalba rašomi tradiciškai, pagal tarimą. Reti ir negirdėti pavadinimai, neturintys transliteracijos, rašomi originalo rašyba.

Bendradarbiai ir autoriai siųsdami savo straipsnį turi nurodyti savo vardą, pavardę, atstovaujamą instituciją, mokslo laipsnį, el. pašto adresą, telefoną.

Oikos redaktorių kolegijai pateikiamas kompiuteriu surinktas tekstas ir išspausdintas vienas straipsnio egzempliorius.

Straipsnius, recenzijas prašome siųsti į Lietuvos išeivijos institutą (S. Daukanto g. 25, LT-44249 Kaunas, el. paštas darb.lii@hmf.vdu.lt. Informacija tel. (8 37) 32 78 39) arba redaktoriaus pavaduotojai Daliai Kuizinienei el. paštu d.kuiziniene@hmf.vdu.lt.

Žurnalas recenzuojamas ir dedamas tarptautinėse EBSCO publishing duomenų bazėse <http://www.epnet.com/>.

Submission Guidelines

Oikos (from the Greek word meaning *home*) is a scholarly journal devoted to discussing contemporary migration, Lithuanian migration policy, and problems of diaspora history and culture. The journal publishes original scholarly research and review articles, critical notices, and archival documents.

Texts are published in Lithuanian or English. Articles should not exceed 40,000 characters (with spaces) in length; critical notices should not exceed 10,000 characters in length. Texts should be submitted on A4-size paper and set in Times New Roman type with 1.5 line spacing.

Texts to be published in *Oikos* are evaluated by two reviewers assigned by the editorial board. The journal publishes just those texts that have not been published previously. They must meet the usual requirements set for scholarly texts, including a statement of the research purpose; an indication of the overall state of research with respect to the problem under analysis; a statement of the conclusions reached; and a disclosure of the sources and of the literature used. If the scholarly text is submitted in Lithuanian, it must be accompanied by summaries (from 600 to 1000 characters) in English

and Lithuanian. If the text is in English, it must be accompanied by a summary in Lithuanian.

Footnotes consecutively numbered must be placed at the end of the text as follows.

In case of a book, the order is: author's last and first names; book title (and volume, if necessary); location of publication; publisher; year of publication; and page number(s) quoted from.

In case of an article from a book, the order is: author's last and first names; title of article; title of book; year of publication; publisher; and page number(s) quoted from.

In case of a journal article, the order is: author's last and first names; title of article; title of journal; year of publication; issue number; and page number(s) quoted from.

Quotations are to be enclosed in double quotes and written out in the same type and with no other distinctive markings.

In a Lithuanian-language text, non-Lithuanian personal names are to be written in their original form. Their first occurrence requires using the full first and last names; subsequent occurrences may be limited to just the last name (of the same person). The most frequently used place-names (information

about which may be found in ordinary encyclopedias) are to be written in Lithuanian as traditionally pronounced; rarely used or little known names having no transliterations are to be written in their original orthography.

When submitting their articles to be considered for publication, contributors and authors must indicate their first and last names, institution, academic degree, e-mail address, and telephone number.

Articles should be submitted in electronic form together with one printed copy to the Lithuanian Emigration Institute (S. Daukanto g. 25, LT-44249 Kaunas; darb.lii@hmf.vdu.lt; 8 37 327 839) or to the Assistant Editor Dalia Kuizinienė at d.kuiziniene@hmf.vdu.lt.

Oikos is peer-reviewed and included in EBSCO databases at

<http://www.ebscohost.com/>

Oikos : lietuvių migracijos ir diasporos studijos / Vytauto Didžiojo universitetas. Lietuvių išeivijos institutas; redakcinė kolegija: Egidijus Aleksandravičius ... [et al.]. – Nr. 1 (2006)- . – Vilnius: Versus Aureus, 2006- .
Nr. 2 (20)- . – 2015. – 181 p. – Bibliografija išnašose.

OIKOS 2015 Nr. 2 (20)

LIETUVIŲ MIGRACIJOS IR DIASPOROS STUDIJOS

ISSN 1822-5152 (spausdintas)

ISSN 2351-6461 (internetinis)

Redaktorius *Arnas Ališauskas*
Serijos dailininkė *Kornelija Buožytė*
Maketuotoja *Almina Zajauskienė*

Išleido „Versus aureus“ leidykla
Rūdninkų g. 18, LT-01135 Vilnius
info@versus.lt | www.versus.lt